

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

Scenariusz lekcji 9

1. **Temat:** *Olówek i kredki*
2. **Czas trwania lekcji:** 45 minut
3. **Cele lekcji:**
Uczeń/uczennica:
 - a. powtarza, co to jest rzeczownik w języku polskim i na jakie pytania odpowiada;
 - b. poznaje liczbę pojedynczą i mnogą rzeczowników;
4. **Metoda pracy:** od doświadczenia do swobodnego stosowania
5. **Środki dydaktyczne:**
 - a. laptop/komputer z dostępem do Internetu podłączony do projektora;
 - b. karty pracy do scenariusza 9 (załącznik 9.1);
 - c. film wideo pod tytułem *Olówek i kredki*
 - d. tekst tłumaczenia do filmu (załącznik 9.2)
6. **Przebieg lekcji:**
 - a) część wstępna (aktywizacja wiedzy uczniów i uczennic)
 - b) Nauczyciel zwraca się do uczniów witając się z nimi w PJM. Pyta o obecność uczniów na lekcji podając ich przydomki migowe.
 - c) część główna (opracowanie tematu, ćwiczenia przedmiotowe, zadania problemowe)
Nauczyciel powtarza z uczniami lekcję nr 8. Pyta uczniów, co to jest rzeczownik i na jakie pytania odpowiada. Nauczyciel prosi o przykłady rzeczowników w języku polskim i w PJM.
Nauczyciel zapowiada obejrzenie filmu. Zadanie uczestników polega na skupieniu się na wszystkim, co są w stanie zrozumieć. Grupa wspólnie ogląda film pod tytułem *Olówek i kredki*
Nauczyciel rozdaje tekst opowiadania i prosi uczniów o jego przeczytanie. Nauczyciel pyta uczestników, co zrozumieli. Wyjaśnia nowe znaki w PJM oraz tłumaczy niezrozumiałe pojęcia w języku polskim.
Grupa ogląda film jeszcze raz (można włączyć transkrypcję — jest to uzależnione od poziomu grupy). Tym razem zadanie dla uczestników jest następujące: *O co pytał Eduś Babkę Polkę? Z czym Eduś miał problem?*

Język Polski?

Język Mój?

TAK!

Nauczyciel informuje uczniów, że na kolejnych lekcjach uczniowie poznają szczegółowo cechy rzeczowników w języku polskim: liczbę, rodzaje i przypadki. Dzisiaj na lekcji tematem będzie liczba rzeczownika.

Omówienie na forum.

Nauczyciel wyjaśnia, że w języku polskim wyrazy - rzeczowniki mogą określać jedną osobę, jeden przedmiot albo wiele osób czy przedmiotów. W języku polskim można to zrobić przez zmianą kształtu wyrazu. Inaczej mówimy, że w języku polskim odmieniamy rzeczowniki przez liczby: pojedynczą (dla określenia, że mówimy o jednym przedmiocie) i mnogą (wiele przedmiotów). W gramatyce odmiana wyrazu przez liczby oznacza, że wyraz zmienia swoją formę w zależności od tego, czy jest to jeden przedmiot/jedna osoba czy wiele przedmiotów/wiele osób. Nauczyciel podaje konkretne przykłady w języku polskim: KOT-KOTY, DOM-DOMY, JEZIORO-JEZIORA, BIEDRONKA-BIEDRONKI i tym podobne.

W polskim języku migowym liczbę rzeczowników określamy za pomocą znaków: jabłko — jabłka (wielokrotność znaków JABŁKO lub przez dodanie DUŻO do znaku). Można też to pokazać na różne sposoby, na przykład WIELE, KILKA, GRUPA — aby uczniowie zrozumieli różnicę między liczbą pojedynczą a liczbą mnogą. Nauczyciel prosi uczniów o wskazywanie przedmiotów, które znajdują się w klasie i je nazywać na tablicy.

Nauczyciel prosi uczniów o przeczytanie punktu 1 i 2 z karty pracy.

Wyjaśnia na tablicy, na przykład: jabłko — liczba pojedyncza; jabłka — liczba mnoga. Potem przechodzi do punktu 3 i 4 z karty pracy — nauczyciel wyjaśnia, że w liczbie pojedynczej mamy trzy rodzaje, a w liczbie mnogiej mamy dwie rodzaje (tę część można całkowicie pominąć i zostawić to na lekcję nr 10).

Nauczyciel prosi o przeczytanie punktu 5 z karty pracy i tę część omawia z uczniami. Prosi uczniów o uzupełnienie pozostałych punktów: 6 i 7 z karty pracy.

Uczniowie odmieniają przez liczby: pojedynczą i mnogą przedmioty, które uprzednio zostały zapisane na tablicy przed przeczytaniem punktu 1 i 2 z karty pracy.

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

d) część końcowa (refleksja własna uczniów i uczennic)

Wszyscy siedzą w kręgu. Nauczyciel inicjuje rozmowę pod hasłem: 'Czego się dziś nauczyliście' — co było dla Was ciekawe? Czy wszystko wiedzieliście?

Wskazówki dla nauczyciela

W polskim języku migowym liczby pojedyncze i mnogie pokazujemy po znaku określającym rzeczownik — na przykład:

- liczba pojedyncza: MAMA; JABŁKO, SAMOCHÓD
- liczba mnoga — MAMA DUŻO, JABŁKO DUŻO, SAMOCHÓD DUŻO

Załączniki:

- załącznik 9.1: karta pracy
- załącznik 9.2: tekst opowiadania *Ołówek i kredki*

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

9.1 Karta pracy

1. Co to jest liczba pojedyncza?

Liczba pojedyncza rzeczownika oznacza, że wyraz odnosi się do jednej osoby, rzeczy, na przykład:

- dziewczynka, ławka, kredka;
- chłopiec, kubek, telefon;
- dziecko, krzesło, jabłko.

2. Co to jest liczba mnoga?

Liczba mnoga rzeczownika określa, że mówimy o zbiorze dwóch lub więcej rzeczy czy osób, na przykład:

- dziewczynki, ławki, kredki;
- chłopcy, kubki, telefony.

3. Określ w jakiej liczbie — pojedyncza lub mnoga są podane niżej rzeczowniki.

Auto — liczba

Auta — liczba

Książka — liczba

Książki — liczba

Łóżko — liczba

Łóżka — liczba

Lampa — liczba

Lampy — liczba

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

4. Podkreśl rzeczowniki w liczbie pojedynczej:

- gumka — gumki
- komputery — komputer
- autobusy — autobus
- długopis — długopisy
- kot — koty
- pomarańcze — pomarańcza
- herbaty — herbata

5. Podkreśl rzeczowniki w liczbie mnogiej:

- Monika — Moniki
- chłopcy — chłopiec
- mysz — myszy
- okna — okno
- taśmy — taśma
- namiot — namioty
- kartki - kartka

6. Wypisz z tekstu opowiadania wszystkie nazwy przedmiotów i zależnie od tego, w jakiej liczbie występują, zmień ich formę na liczbę pojedynczą lub mnogą:

Przykład: ołówek - ołówki

.....

.....

.....

.....

.....

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

9.2 Tekst opowiadania *Ołówek i kredki*

- Proszę Pani, ja nie rozumiem. Mam ołówek i kredki. Ołówek jest jeden, a kredki to kilka sztuk. Dlaczego tak jest? — pyta Eduś.

- Ołówek jest jeden. Jeśli mamy ich dużo: dwa, cztery, dziesięć, to piszemy, że mamy ołówki. To samo jest z kredką. Jeśli jest jedna, to piszemy: kredka, a jak jest ich dużo to piszemy kredki. — Babka Polka bierze kartkę i długopis. Rysuje dwie rzeczy: ołówek i kredkę.

- Edusiu, popatrz — w języku polskim wyrazy, takie jak rzeczowniki można zmieniać zależnie czy mówimy o jednej rzeczy czy wielu. Jeśli wyraz oznacza jedną rzecz, to mówimy, że rzeczownik jest w liczbie pojedynczej, a jak wyraz oznacza wiele rzeczy, to mówimy że jest w liczbie mnogiej. Oznacza to, że rzeczowniki odmieniają się przez liczby. W języku polskim dodatkowo odmieniają się przez przypadki. Rzeczowniki mają rodzaje, ale o tym możemy porozmawiać później — wyjaśnia Babka Polka.

- To jest trudne i trochę nie rozumiem — smuci się Eduś.

Babka Polka popatrzyła chwilę na Edusia i wpadła na pomysł. Poprosiła Edusia, aby z nią poćwiczył na różnych przedmiotach z plecaka.

Język **P**olski? 😞
Język **M**ój?
TAK! 😊

